Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	17C/139/2006
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3106221376
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. František Berec
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2012:3106221376.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Františkom Berecom v právnej veci navrhovateľa G. H., bytom L., K. XX, zastúpeného Centrom právnej pomoci, Bratislava, Námestie slobody 12 proti odporcovi Fakultná nemocnica Trenčín, Legionárska 28, zastúpenému JUDr. Dušanom Poliachom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Palackého 9, o návrhu na náhradu škody a ochranu osobnosti s prísl. takto

r o z h o d o l :

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 33.193,92 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania rozhodne súd samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 28.08.2006 sa navrhovateľ domáhal zaplatenie náhrady škody spôsobenej odporcom v sume 33.193,92 Eur. Návrh odôvodnil tým, že odporca nedostatočnou a nesprávnou zdravotnou pomocou spôsobil smrť jeho matky. Odporca porušil povinnosti pri poskytovaní zdravotnej pomoci tým, že nedostatočne zisťoval príčiny akútneho stavu, nedostatočnou tekutinovou liečbou, nedostatočným liečením srdcového zlyhávania, nedostatočným predoperačným vyšetrením, nedostatočnou anestéziologickou starostlivosťou, nedostatočnou predoperačnou prípravou, neskorým operačným zákrokom, nevykonaním pitvy. Žiada preto nahradiť nemajetkovú ujmu, pohrebné a náklady na pomník v celkovej sume 33.193,92 Eur (1 mil. Sk).

Odporca sa k návrhu vyjadril písomným podaním zo dňa 08.11.2006, v ktorom uviedol, že s návrhom v celom rozsahu nesúhlasí a žiada ustanoviť znalca z príslušného medicínskeho odboru, ktorý určí, či v konkrétnom prípade bola poskytnutá zdravotná starostlivosť lege artis. Žiada tiež vypočuť svedkov, primára chirurgického oddelenia a lekárov a zo strany navrhovateľa predložiť hodnoverné doklady a písomnosti, na základe ktorých sa dožaduje priznania náhrady škody.

Po vyjadrení odporcu k návrhu doložil navrhovateľ do spisu kópiu znaleckého posudku č. 3/05 zo dňa 30.10.2005 znalca G.. H.. H. H. M.., ktorý bol vypracovaný na vyžiadanie OR PZ Trenčín do vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-9/1-OSB-TN-2005 v trestnej veci ublíženia na zdraví, ktorého sa mal dopustiť neznámy páchateľ v NsP Trenčín na chirurgickom oddelení tým, že zapríčinil smrť E. H..

Navrhovateľ na pojednávaní vo výpovedi uviedol, že lekári nepostupovali lege artis a svojim konaním zapríčinili smrť jeho matky. Ich nesprávne postupy boli preukázané znaleckými posudkami v trestnom konaní i v tomto konaní. Matka pri svojom veku bola vitálna, starala sa o seba sama, starala sa o dom a o záhradu, preto pochyboval o príčinách jej smrti. Poznal konanie lekárov v nemocnici v Trenčíne,

lebo zničili zdravie a život aj jemu. Jeho vzťahy s matkou boli veľmi dobré, pri každej príležitosti ju navštevoval a vytváral jej pohodu v živte.

Zo znaleckého posudku č. 1/2009 zo dňa 16.08.2009 súd zistil, že E. H. bola prijatá do nemocnice s podozrením na nepriechodnosť čreva s pridruženými ochoreniami srdca a obličiek v štádiu zlyhávania srdca a obličiek. Nepriechodnosť čreva je stav, ktorý bez operácie vedie k rozvratu vnútorného prostredia a k smrti jedinca. Na otázku súdu, či sa postup ošetrujúcich lekárov od postupu lege artis odlišoval a v čom, a či prípadné odlišnosti v postupe ošetrujúcich lekárov mohli byť príčinou smrti pacientky znalec uviedol, že:

- nedostala toľko tekutín ako bolo potrebné, jej bilancia tekutín za 12 h pobytu na chirurgickom oddelení bola vyrovnaná, ale vzhľadom na hromadenie tekutín v nefunkčnom čreve, vracanie a neprijímanie tekutín v deň hospitalizácie bola vo výraznej strate,

- nedostala také tekutiny do žily ako bolo potrebné, t. j. nedostala náhradné roztoky plazmy ale len fyziologický roztok a roztok glukózy bez hradenia strát minerálov,

- napriek konštatovaniu o zlyhávaní srdca jej neboli ordinované a ani podané lieky na zvýšenie výkonnosti srdca alebo na zmiernenie príznakov zlyhávania,

- napriek nevýhodnosti nízkeho tlaku na prietok krvi cez zlyhávajúce srdce a obličky bola niekoľko hodín ponechaná s extrémne nízkymi hodnotami tlaku krvi bez snahy o jeho úpravu. Tento fakt je o to závažnejší, že medzi diagnózami má uvedenú aj hypertenziu, čiže jej organizmus bol dlhodobo natavený na vyššie hodnoty tlaku krvi. Preto nízke hodnoty boli pre ňu škodlivé dvojnásobne,

- napriek diagnóze nepriechodnosti čreva, ktorá je liečiteľná jedine operačným odstránením prekážky bez zbytočného odkladu, nebola pripravovaná na operáciu, len bolo pasívne sledované ako sa stav vyvíja. Ani internista v rámci konziliárneho interného predoperačného vyšetrenia 7.9.04 o 22:15 h nijako neprispel k liečbe pacientky a podľa dokumentácie bol prizvaný ako konziliár aj anesteziológ až 8.9.2004 o 4:50 h., ktorý už tesne pred operáciou nemohol splniť svoj podiel na príprave rizikovej pacientky na neodkladnú operáciu,

- rozhodnutie o miestnej anestézii, revízia brušnej dutiny bez znecitlivenia brušných orgánov, operácia bez zaistenia dýchacích ciest pri nepriechodnosti čriev a poloha pacientky so zlyhávaním srdca vodorovne na chrbte sú štyri porušenia zásad správnej liečby, pritom porušenie každej jednej zo štyroch výrazne zhoršuje stav pacienta

- odlišnosť v postupe lekárov chirurgického oddelenia oproti postupu lege artis mohli prispieť k urýchleniu zlyhávania srdca a tým k skoršiemu úmrtiu pacientky. Je možné predpokladať, že ak by sa liečba začatá anestéziológom o 5:40 (Tensamín, Gelafusin) začala skôr, pacientkin krvný obeh a srdce by boli schopné zvládnuť operačný výkon.

Znalec ďalej v závere znaleckého posudku uviedol, že:

a) Pacientka zomrela počas operačného výkonu, stav je označovaný ako „smrť na operačnom stole“ (mors in tabula). Takáto príhoda má byť ohlásená vedeniu oddelení anestéziológie a chirurgie a prešetrená odbornou komisiou ustanovenou riaditeľom zdravotníckeho zariadenia. V chorobopise ani v operačnej vložke nie je táto skutočnosť zaznamenaná. V zázname o anestézii je poznámka o upozornení chirurga, že operácia môže s ohľadom na stav pacientky skončiť ako mors in tabula a tiež je uvedené, že úmrtie bolo konštatované zároveň s ukončením operačného výkonu. Neohlásením „mors in tabula“ bol porušený všeobecne záväzný právny predpis.

b) Pri úmrtí počas operácie a do 2 hodín po operácii, tzv. mors in tabula, je vykonanie pitvy povinné. Nepredpokladá, že by sa na pitve našlo niečo neočakávané, pretože nález na srdci aj v brušnej dutine bol dokumentovaný, ale nevykonaním pitvy bol porušený všeobecne záväzný právny predpis.

c) Ak vychádzam z predpokladu, že kolektív chirurgov v NsP Trenčín vzhľadom na svoju prax a kvalifikáciu ovláda princípy liečby pacienta s podozrením na črevnú nepriechodnosť, tak štúdium

dokumentácie navodzuje dojem, že ich postup u J. H. pripomína pasívnu udržiavaciu liečbu u chorého s diagnózou, ktorá nedovoľuje prežitie. Operácia nepripravenej pacientky na poslednú chvíľu v miestnej anestézii je len panickou reakciou v obave, že ich dovtedajší postup by z pohľadu laikov vzdialene mohol pripomínať eutanáziu alebo pri odbornom hodnotení úmrtia na základe pitvy by vyvstali otázky, prečo nebola chirurgicky riešená nepriechodnosť čreva.

Závery súdom ustanoveného znalca sú zhodné so závermi znalca, ktorého ustanovil vyšetrovateľ v začatej trestnej veci.

Na základe týchto skutočností mal súd za preukázané, že zo strany odporcu došlo k poskytnutiu zdravotnej pomoci v nedostatočnom rozsahu a postupy zvolené ošetrujúcimi lekármi boli nesprávne, nešetrné a viedli k smrti E. H..

Súd nepovažoval za potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie podľa návrhov odporcu, nakoľko by išlo len o tvrdenia zodpovedných osôb odporcu (primára a lekárov chirurgického oddelenia), ktorí by vyvracali tvrdenia znalcov. Taktiež nepovažoval za potrebné vykonať znalecké dokazovanie ďalším ustanoveným znalcom, nakoľko predchádzajúci dvaja znalci došli k rovnakým záverom, teda pochybeniu lekárov odporcu.

Pri rozhodovaní o výške náhrady súd rozhodoval podľa právnych predpisov účinných v čase smrti matky navrhovateľa.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 420 ods. 2 OZ škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá

Podľa § 449 ods. 2 OZ) Pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

Podľa § 2 ods. 1) vl. nar. č. 87/1995 Z.z. primerané náklady spojené s pohrebom sa určia podľa pracovnoprávnych predpisov upravujúcich zodpovednosť za škodu pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania.

Podľa § 2 ods. 1) vl. nar. č. 87/1995 Z.z. Náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádza do výšky 663,88 Eur (20 000 Sk).

Navrhovateľ riadne predložil vyúčtovanie nákladov na pohreb v sume 189,- Eur (5.694,- Sk) a náklady so zriadením hrobky v sume 5.167,- Eur. Ceny a účty, vyúčtované služby predložené navrhovateľom považoval súd za primerané. U žiadnej z nich nemal súd pochybnosti, že by si uplatňoval prehnané ceny. Taktiež súd nezistil, že by si navrhovateľ uplatňoval nadštandardné služby, nie bežné pri pohreboch.

Po zohľadnení sumy 663,88 Eur v zmysle vl. nar. 87/1995 Z.z., 189,- Eur na náklady pohrebu zostatok uplatnenej náhrady v sume 4.314,12 Eur súd priznal navrhovateľovi ako ušlý zisk. Išlo o sumu vynaloženú v súvislosti so smrťou matky navrhovateľa a o túto sumu sa zmenšil majetok navrhovateľa.

Navrhovateľ si predmetným návrhom uplatnil zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 28.026,92 Eur podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavu.

Podľa cit. ust. ide o osobné právo každého občana a v tomto konkrétnom prípade o právo občana na ochranu súkromia. Túto ochranu má právo požadovať konkrétna osoba, ktorej sa protiprávne konanie inej osoby osobne dotýka. Súkromie každého občana je zaručené zákonom a nie je právom žiadnej osoby do neho zasahovať. Súkromím občana je aj spolužitie s inou osobou ako aj spolužitie rodičov a detí. Je to úzko citový vzťah vytváraný spolužitím osôb. O to viac citovejší, nakoľko ide o vzťah rodiča a dieťaťa. U navrhovateľa išlo o plný vzťah syna k matke, ktorý nebol ničím narušený. Konaním odporcu došlo k zásahu, ktorý vyvolal u navrhovateľa neodstrániteľné následky. Neodstrániteľným následkom je taký zásah, ktorý pretrváva dlhú dobu alebo pretrvávajúci celý život.

Odporca svojim konaním zasiahol do súkromia navrhovateľa v rozsahu neodstrániteľnom, keď navrhovateľa pripravil o matku. Teda ide o zásah, ktorý nemožno žiadnym spôsobom obnoviť, ale bude pretrvávať po celý zostatok života navrhovateľa.

Na základe tejto skutočnosti preto súd dospel k záveru, že zo strany odporcu došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia navrhovateľa v zmysle § 11 OZ, a preto mu v plnom rozsahu priznal uplatnenú nemajetkovú ujmu v sume 28.026,92 Eur.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy.

O trovách konania rozhodne súd až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu v dvoch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

- rozhodoval vylúčený sudca,

- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.